

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 24: Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Singapore.

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 4/10 2000. Første behandling 10/10 2000. Betænkning 1/11 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 27: Forslag til lov om ændring af en række skatte- og afgiftslove. (Afskaffelse af hæftestraf samt indførelse af strafansvar og adgang til skønmæssig ansættelse i forbindelse med selvangivelse af ejendomsværdiskat).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 4/10 2000. Første behandling 10/10 2000. Betænkning 1/11 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 59: Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse emballager samt visse poser af papir eller plast m.v. og andre afgiftslove. (Miljøbaserede afgiftssatser m.v.).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 25/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sandy Brinck (S):

Det er i forsøget på det umulige, at grænserne for det mulige flytter sig. Denne regering har siden sin tiltræden i 1993 omlagt dele af skatteindtægter fra indkomstskat til grønne afgifter. En omlægning båret af ønsket om en effektiv miljøpolitik hånd i hånd med en hensigtsmæssig lempelse af beskatningen af arbejdskraft.

Dette skifte i dansk skattepolitik har nydt stor international anerkendelse. OECD-rapporten fra 1999, »Vurdering af miljøindsatsen i Danmark«, fastslår disse instrumenters effektivitet, og der opfordres til at gå videre ad denne vej.

Ambitionen har hele tiden været at forfine modellens muligheder for at afspejle de miljømæssige hensyn. Og det er dette høje ambitionsniveau, der nu har flyttet grænserne for, hvad der i dag er muligt.

Vi står i dag med et epokegørende lovforslag – epokegørende ikke alene i dansk perspektiv, men i høj grad også internationalt.

Lovforslaget introducerer nemlig et miljøindeks, som afgiftssatserne på emballage skal baseres på. Miljøindekset er udarbejdet på baggrund af en livscyklusvurdering med miljøeffekt, ressourceforbrug og affaldsmængde som bærende elementer.

Formålet er jo at nedbringe affaldsmængden samt ressourceforbruget i forbindelse med emballager, men også at give et incitament til at bruge mere miljøvenlige emballager. Og det er det sidste, der med miljøindekset bliver en mulighed.

Samtidig får vi samlet tre beslægtede love i én ved at overføre bestemmelserne omkring afgifter på engangsservice og på pvc-folier til emballageafgiftsloven.

Særligt med hensyn til engangsservice får vi rettet op på flere pudsige forhold i relation til afgiftens sigte. I den nuværende lovgivning er engangsservice primært anvendt til erhvervsmæssig brug fritaget for afgift, og det giver det pudsige forhold, at den rektangulære paptallerken, som vi møder ved pølsevognen, ikke er pålagt afgift, mens den runde paptallerken, som måske mere er anvendt privat, er pålagt afgift.

Eller et andet eksempel: Det store halvliters plasticrus har ingen afgift, mens det lille plasticrus har afgift. Det er ikke logisk.

Derfor ophæves den erhvervsmæssige fritagelse, sådan at uanset om tallerkenen er rund eller firkantet, så er der afgift på materialet.

Den øvelse giver selvfølgelig umiddelbart øgede udgifter, og derfor hæver vi samtidig bagatelgrænsen fra i dag 2.500 kr. til 5.000 kr., altså en fordobling. Dette vil komme 200 små erhvervsdrivende til gode.

Et andet forhold omkring engangsservicet, som ændres, er, at det i dag er en værdibaseret afgift, dvs. at afgiften afhænger af prisen på varen, hvor det nu foreslås, at den skal være vægtbaseret.

Denne ændring finder sin klare berettigelse dels i ønsket om at give incitamenter til at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden, hvilket afsættet i vægten vil bidrage til, dels at når man benytter en markedsmodel til et miljøpolitisk sigte, så er det mest sigtetsmæssige ikke en afgift, der på én gang er afhængig af og samtidig er inkluderet i prisfastsættelsen. Derfor ændres der nu til en vægtbaseret afgift.

Meget mere kunne siges, men afslutningsvis bør det siges, at strukturerne og materialetyperne forbliver som i dag. Ændringen er den helt store, at der ud over det nuværende vægtparameter kommer et miljøindeks som parameter for afgiftens størrelse. Det er et stort skridt i en miljømæssig retning.

Alt i alt er der grund til at rette en stor cadeau til de embedsfolk, som har knoklet miljøindekset sammen, og til den regering, som har vist

modet og viljen til at tænke visionært på miljøets og kommende generationers vegne. Socialdemokratiet kan varmt støtte lovforslaget.

Mariann Fischer Boel (V):

Nu skal vi så til det igen: diskutere emballageafgifter. For mange af os, i hvert fald for nogle af os, der har siddet i det her hus i nogle år, bringer det visse mindelser frem om uigennemtænkt hovsalovgivning.

Jeg vil godt først knytte et par kommentarer til den procedure, der har været i forbindelse med forslagets tilblivelse.

Da vi behandlede lovforslaget, der hed L 90 – og det var så nummer to forslag, altså opfejningsforslaget på det oprindelige lovforslag om emballageafgift – da lovede skatteministeren, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe, som kunne komme med et udspil. Den arbejdsgruppe blev nedsat i november måned sidste år.

Det var vel oprindeligt meningen, at arbejdsgruppen skulle være færdig med sit udspil, så det kunne blive fremlagt i foråret. Det var så Miljøstyrelsens arbejdsgruppe eller i hvert fald en arbejdsgruppe, der havde sit udspring i Miljøstyrelsen.

Men forslaget blev rent faktisk først sendt ud i høring i august måned, og der var en meget kort høringsfrist på det tidspunkt, nemlig den 12. september. Der blev dog senere givet en forlængelse til den 26. september på Miljøstyrelsens udspil.

Men allerede inden høringssvarene på Miljøstyrelsens oplæg forelå, sendte skatteministeren sit lovforslag til høring med en frist på 7 arbejdsdage; 7 arbejdsdage til at melde tilbage på et meget kompliceret teknisk forslag. Det finder vi fra Venstres side fuldstændig uacceptabelt.

Jeg har jo også bemærket, at den aftale, vi har haft om, at testpanelet skulle inddrages i vurderingen af de her forslag, ikke er fulgt, og at testpanelet altså ikke har haft dette forslag til vurdering. Så skriver ministeriet i bemærkningerne, at testpanelet jo så efterfølgende kan komme med sine vurderinger.

Jeg synes, det er en despekt over for de virksomheder, der bliver ramt af forslaget. Jeg synes, at det er fuldstændig uacceptabelt.

I lovforslaget lancerer man nu et nyt begreb, der hedder et miljøbaseret indeks, hvorefter man så skal beregne afgifterne. Det synes jeg faktisk lyder meget sympatisk, og det lyder egentlig også meget rigtigt.

Men når man så læser bemærkningerne til lovforslaget, så begynder alle alarmklokker at ringe. Jeg vil godt have lov til at citere fra bemærkningerne til lovforslaget:

»Miljøstyrelsen vil gennemføre nye beregninger vedrørende det miljøbaserede indeks, når UMIP-databasen« – og det betyder udviklingen af miljøvenlige industriprodukter – »er opdateret ...«. Og så vil man på det tidspunkt også godt hente nogle meldinger fra forskellige relevante brancher, og så vil man i øvrigt også godt se at få kvalitetssikret de nye data.

Og helt til sidst i det samme afsnit skriver ministeren: »Ved denne lejlighed bør det miljøbaserede indeks endvidere gennemgås af en ekstern ekspert.«

Så kan jeg godt forstå de meldinger, vi får fra andre eksperter rundtomkring, der udtaler, at Miljøstyrelsens udspil er baseret på et fuldstændig utilstrækkeligt fagligt grundlag.

Men nu ser det jo ud til, at skatteministerens forslag kan blive vedtaget med de venstrefløjstemmer, som også har været med til at fremsætte et forslag om en yderligere udvidelse af afgiften på engangsservice. Når vi gør regnebrættet op, så betyder det her en ekstra udgift for erhvervslivet – eller forbrugerne – på 140 mio. kr. om året.

Forslaget skal træde i kraft til april måned næste år, og det kunne jo få mig til at tro, at skatteministeren ikke var klar over de meget vidtrækkende konsekvenser, omlægningen vil få for nogle af de berørte virksomheder.

Jeg kan have min tvivl om, om nogle af de virksomheder, som bruger de højt beskattede emballager, kan få tid til at omstille sig, for hvis vi f.eks. kigger på meget eksportorienterede virksomheder – hvis en virksomhed eksporterer f.eks. 90 pct. af sin produktion – så har de ikke mulighed for at overvælde denne her afgift på kunderne eller på køberne.

Med den meget hårde konkurrence, som nogle brancher er ude i, må vi jo kunne konkludere, at »the worst case« bliver, at danske arbejdspladser bliver flyttet til udlandet.

Jeg kunne nævne en enkelt virksomhed, der laver det, man med et fint ord kalder petfood, altså sådan noget, som hunde og katte spiser. De emballerer det i dåser, og de ville få en ekstra regning på bundlinjen på omkring 5 mio. kr. Det tror jeg at den virksomhed ville få meget vanskeligt ved at leve med.

Jeg har set en overskrift i en artikel, jeg tror, det var i Børsen, hvor overskriften er »Miljøkasi-

no«, og så kan man jo spørge sig selv, om det så er miljøet, der i virkeligheden vinder.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Nu brugte Venstres ordfører, fru Mariann Fischer Boel, jo en hel del tid på at tale om arbejdsgrupper og processer. Endnu en gang drejer det sig for Venstre om form og figur frem for indholdet, og derfor kom det heller ikke tydeligt frem for mig, hvordan Venstre forholder sig til indholdet. Er man for, eller er man imod?

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Jeg synes ellers, jeg ret klart gav udtryk for, at Venstre ikke er modstander af, at man bruger et miljøbaseret indeks til at beregne afgifter. Problemet er bare, at det her er gået alt for stærkt. Virksomhederne har ikke haft mulighed for at udtale sig.

I Skatteministeriet har man fremsat et lovforslag, inden man havde høringssvarene til Miljøstyrelsens rapport. Det er med hensyn til tidsplanen – og det er derfor, jeg gjorde meget ud af proceduren – jeg mener, at kæden hopper af.

Lad os give os god tid til at få lavet nogle fornuftige miljøbaserede indeks, som også kan bruges i det virkelige liv.

Eva Møller (KF):

Lad mig begynde med at fastslå, at som lovforslaget foreligger, kan Det Konservative Folkeparti ikke medvirke. Så er det slået fast med syttommersøm, så formodentlig også den socialdemokratiske ordfører, fru Sandy Brinck, kan høre det.

Vi har stort set de samme betænkeligheder som Venstre efter at have set på lovforslagets bemærkninger og høringssvarene. Jeg skal ikke endnu en gang genopridse den procedure, der har været, som også undrer os. Jeg kan ikke forstå, når man lover et tæt samarbejde med de berørte brancher, at man så giver dem en høringsfrist, som udløber først den 12. september, senere hen den 26., at man så alligevel fra Skatteministeriets side sender et lovforslag ud inden, og hvor høringsfristen endog udløber før høringsfristen om selve princippet den 26. september. Det er for mig at se ikke udtryk for noget, der bare kunne minde om samarbejdsvilje med de berørte brancher.

Men lad mig skynde mig at sige, at dette med et miljøbaseret indeks synes Det Konservative

Folkeparti er et rigtigt princip, det er en god tanke, en sund tanke, det medvirker vi gerne til.

Men, men, men, der skal være mening i galskaben. At sige at man har lavet dette på baggrund af en livscyklusanalyse, vil jeg naturligvis ikke afvise, for det står der på tryk. Men livscyklusanalyser plejer at være baseret på fire elementer, nemlig et spørgsmål om fremstilling, om distribution, om brug og om bortskaffelse. Og af en eller anden grund har Skatteministeriet eller Miljøstyrelsen, jeg ved ikke, hvem der har besluttet sig for indekset, det fortaber sig for mig i tågerne, da fristerne jo er lidt diffuse her, besluttet sig for, at de to af dem ønsker man ikke at se på, distributionen og brugen tager man heldigvis ud og nøjes med at se på resten.

Så har jeg lagt mærke til, skal jeg vel sige, i bemærkningerne til lovforslaget, at der kom noget kritik. Så har man senere set lidt på distributionen, og det har gjort, at man for to områder har flyttet på nogle kategorier.

Man har yderligere lagt særlig vægt på CO₂ og energi, det er ikke normalt i livscyklusanalyser, men det har vi ikke noget imod.

Det normale med livscyklusanalyser er også, at man sætter en anden ekspert til at se på det. Det har man heller ikke gjort her, det er jo også så nemt, så er man fritaget for enhver form for kritik.

Endelig har man, som man bemærker, i modstrid med alle gængse måder at gøre dette på, hvor man normalt ikke adderer de forskellige indeks, her for at få ét fælles indeks adderet det hele, og det er altså i modstrid med al sund fornuft på området. Man kan ikke addere disse indeks, for i visse tilfælde kan man ikke opnå at få maksimale tal på begge indeks eller på alle fire indeks.

Så hvis man kunne overveje at lave et indeks, som var fornuftigt og rigtigt, ville det være en blændende idé.

Jeg vil gerne sige, at hvis man nu vil – og det vil man i Skatteministeriet, sådan har jeg i hvert fald læst alle de afgiftslove, jeg har set på – have et merprovenu ind, hvorfor så ikke beholde det eksisterende forslag og så hæve satserne en lille smule? Så kunne man nå at lave et fornuftigt, gennemarbejdet forslag til et miljøindeks, man kunne få set på de tiltag, der var i forvejen, man kunne få den revision med ind, der alligevel ligger ifølge bemærkningerne til lovforslaget, af EF-direktivet, man kunne kort sagt få en masse gode ting ind.

Man kunne måske endda også nå frem til, at vi i Danmark førte en genanvendelsespolitik, som var på linje med det niveau, man kan få i udlandet, for når vi her skal belastes med en særlig høj afgift på aluminiumsdåser og andre metaldåser, hænger det jo blot sammen med, at vi i Danmark ikke kan lave affaldsforbrænding på en sådan måde, så aluminium, ligesom man kan det i Frankrig og i Holland, kan sorteres fra efter forbrænding.

Jeg vil gerne sige, at jeg også synes, man mangler at se på de funktionelle tiltag. Det siges så smukt, at man kan undgå disse afgifter. Jeg ved ikke, om skatteministeren og de øvrige partier, som vil bakke op om forslaget, ville bryde sig om at få sardiner pakket ind i papir eller få øl på pap, for det er jo i realiteten den måde, man kan mindske afgiften på, der er jo ikke nogen som helst anden måde at gøre det på.

Jeg har noteret mig, at der skal et ekstra provenu ind, hvis jeg kun ser på selve emballageafgiften, på 100 mio. kr. på helårsbasis – der står kun 70 mio. kr. det første år – og så på pvc og engangsservice på 40 mio. kr. Jeg vil godt spørge ministeren, om man kunne overveje, når man nu alligevel skal have dette merprovenu ind, at hæve bagatelgrænsen fra de 5.000 kr. til f.eks. 10.000 kr., så ville godt 100 virksomheder kunne slippe for besværet, og det ville kun give et mindre provenu på maksimalt 3 mio. kr. af de dér 140 mio. kr., man får ind.

Jeg skal så sige, at man jo altså kan blive taknemlig for lidt, så jeg har registreret, at man har hævet bagatelgrænsen. Man har ikke lavet administrative forenklinger, for dette, at man ned sætter grupperne fra 13 til 12, giver ikke nogen administrativ forenkling.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jamen det er da altid rart med klar tale, det vil jeg da godt kvittere for, men det synes jeg så ikke gjaldt resten.

Nu har vi hørt både Venstre og De Konservative tale om det meget sympatiske i forslaget, og bare for at erindre Folketinget herom var det sådan, da man i 1998 behandlede emballageafgiften, at da var miljøsigtet jo det lille figenblad, der skulle dække over, at den borgerlige fløj ikke ville være med. Kan vi ikke bare få et lille hint om, hvad det er, der skal til, for at Det Konservative Folkeparti vil tage et ansvar, også når det gælder miljøområdet?

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jo, at det gavner miljøet. Når vi får et miljøindeks, som ifølge alle eksperter på området ikke har noget som helst at gøre med miljøindeks, men som bare er sådan en lidt tilfældig opmåling af de ting, som man nu har lyst at måle på, hvor man springer halvdelen over, hvor man adderer tal, der ikke kan lægges sammen, det svarer jo til at lægge æbler og pærer sammen eller lignende, og så ved jeg godt, at man får frugt ud af det, men særlig videnskabeligt er det jo altså ikke.

Når man ikke har nogen mulighed fra industriens side for at undgå afgifterne osv., vil vi ikke medvirke. Vi synes, der skal være mening i galskaben, og vi vil gerne have det gjort rigtigt.

Aage Frandsen (SF):

Da Folketinget helt tilbage i 1997 besluttede at forhøje emballageafgiften, havde det helt tydeligt nogle negative virkninger i forhold til, at afgiften blev forhøjet, og der var sådan nogle grænseområder mellem forskellige typer af emballage, hvor man kunne sige: Hvorfor var det omfattet, og hvorfor var noget andet ikke omfattet?

Det er jo derfor, der skete nogle ændringer i 1998 med henblik på at gøre det mere stringent, gøre det mere rimeligt, i forhold til de forskellige former for emballage. Men på det tidspunkt var der almindelig enighed om, at det ikke var det ideelle, og at det ideelle ville være, at man på et tidspunkt kunne finde frem til et afgiftssystem, der byggede på et miljøbaseret indeks.

Et sådant indeks kan være mere eller mindre ideelt, og man kan vente på at lave det ideelle til evig tid næsten, for det ideelle kan nok ikke findes, men man kan så finde noget, der er næsten ideelt. Og det, der var aftalen i 1998, var, at når vi har noget, der er klart bedre og i højere grad bygger på miljøhensyn, ja, så skal vi forsøge det, og så skal vi gøre det. Og det er derfor, jeg mener, at man kan sige, at skatteministeren har levet op til det, som var aftalen dengang. Det, der var tilkendegivet over for Folketinget på det tidspunkt, var, at man så i løbet af 2 år skulle finde frem til noget nyt og beregne sig til et nyt grundlag.

At der kan stilles spørgsmål om det her, om det er det ideelle: Ja, selvfølgelig kan man det, for det er mennesker, der skal lave det. I forhold til de komplicerede ting, der er, kan man nok sige: Det her er måske nok ikke det ideelle. Nej,

men hvis vi venter på det ideelle, kan vi vente længe, og det tror jeg er det, nogle er interesseret i, at man skal vente meget længe. Og når man kritiserer det tidligere system og siger, at det ikke var godt nok ud fra et miljøsynspunkt, er det selvfølgelig overraskende at få at vide, at det var bedre bare at forhøje de afgiftssatser lidt, for det var jo det grundlag, man var uenig i dengang.

Det er derfor, vi siger, at det forslag, der er her byggende på et miljøbaseret indeks, på et såkaldt LCA-indeks, er klart bedre end det, vi har, og når vi har noget, der er klart bedre end det, vi har, skal vi tage det. Og derfor støtter vi klart forslaget, og vi støtter også de andre elementer, der ligger i forslaget, med at der er andre områder, som ligger uden for selve emballage Lovgivningen, som vi fører over i denne lovgivning, sådan at det bliver mere stringent.

Man kan sige, at det, der blev lavet i 1997, hvor man forhøjede afgiften ret voldsomt, havde nogle u hensigtsmæssige effekter, og at det var et eksempel på, at folk synes, at det, Folketinget laver, når man mangler nogle penge i kassen, ikke altid er det mest ideelle. Men det, vi laver nu, er i forhold til, hvad vi jo gerne vil opnå, nemlig at vi skal have noget provenu i kassen, det er én ting, men vi skal også, når det drejer sig om miljøafgifter, have et indeks, som er miljørigtigt. Og det her lovforslag har klart et formål: Det har et pengeformål, og det har også det formål at fremme et bedre miljø. Og begge dele er efter vores opfattelse tilgodeset med det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg skal blot sige til hr. Aage Frandsen, at hvis det, det handlede om, var at få penge i kassen – og det blev jo sagt helt klart, i hvert fald fra SF's ordfører, at det var det, det handlede om; jeg lagde godt mærke til, at den socialdemokratiske ordfører talte om, at man ville have miljøskatter, og så ville man kunne spare på indkomstskatterne, det sidste har jeg svært ved at se nogen sinde bliver virkelighed – så siger de berørte industrier, at så er det en bedre måde at gøre det på ved at hæve de øjeblikkelige satser end ved at indføre et miljøindeks, som intet har med miljø at gøre, men bare har et pænt navn. Det er det sædvanlige fra S' og SF's side, at man taler om grønne afgifter, og i virkeligheden er det røde skatter.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Jeg vil også kvittere for hr. Aage Frandsens ærlighed. Nu er det jo sådan, at faktorenes orden normalt er ligegyldig, men jeg bed mærke i, at hr. Aage Frandsen sagde: Først drejer det sig om at skaffe provenu til statskassen, og så kom miljøet i anden række. Er det rigtigt forstået? Er det den prioritering, som SF har i forbindelse med en eventuel vedtagelse af det her forslag?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Når det drejer sig om afgifter, så er der afgifter, der helt klart har til formål at skaffe penge i kassen. Det kan være, det har en lille effekt i forhold til sundhed, i forhold til miljø. Disse afgifter er eksempelvis cigaretafgifter, spiritusafgifter, øl-afgifter. Så er der afgifter ovre i den anden side, som helt har til formål, at det er miljøhensynet. Og provenuet vil vi helst have er nul. Sådan nogle har vi også vedtaget f.eks. i form af pvc i husholdningsfilm.

Så er der nogle, der ligger imellem, hvor formålet er begge dele. Dette lovforslag er begge dele. Og det, at jeg nævner ét før noget andet, betyder jo ikke, at det andet er ligegyldigt, når netop det, der ligger her, er: både at provenuet stiger – og vi har også i finansloven aftalt noget mere omkring det her – det er da også for at få penge ind. Men når vi tager det miljøbaserede indeks, har det selvfølgelig helt klart et andet formål, nemlig miljøhensyn, for ellers kunne man bare have forhøjet afgifterne, og derfor støtter vi begge dele, fordi vi mener, at når skatteministeren i 1998 gav et tilsagn og nu lever op til tilsagnet, er det rigtigt gjort.

Jeg skelner altså meget præcist mellem, hvilke typer afgifter vi har med at gøre, og vi skal ikke bilde hinanden ind, at der er afgifter, som, fordi de kaldes miljøafgifter, alene har til formål at gavne miljøet. Her er der et dobbelt formål.

Formanden:

Hr. Thulesen Dahl som ordfører:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bed mærke i, at fru Sandy Brinck i sin ordførertale til forslaget, vi behandler her, nævnte, at man bestræbte sig på at indføre afgifter for at få sænket indkomstskatten. Jeg synes, det er påfaldende, at det bliver nævnt i forbindelse med de diskussioner, der er i dette efterår om udmøntningen af finanslovsforslaget for 2001, for er der

noget, der er kendetegnende her, er det da ikke, at man sætter indkomstskatten ned, samtidig med at man hæver nogle afgifter. Næh, sandheden er jo, at man hæver en lang række afgifter, og så hæver man i øvrigt også indkomstskatten ved at fastfryse det personfradrag, alle lønmodtagere over 18 år har, med det resultat, at man på den måde får et ekstra provenu på 1,9 mia. kr., som man ønsker at bruge til øgede offentlige udgifter på en række områder, som kan være gode nok. Men det er da ikke kendetegnende for situationen, at man nedsætter personskatterne med de ekstra provenuer, man får hjem på øgede afgifter, tværtimod.

Hvis en afgift skal tjene et egentlig miljøhensyn, må det også, ifølge det hr. Aage Frandsen siger, være sådan, at afgiften i bedste fald ender i en nulløsning for de offentlige kasser. En ægte miljøafgift må jo betyde, at man har et alternativ, at man kan indrette sig på en sådan måde, at man skåner miljøet så meget som overhovedet muligt efter lovens hensigt og får en så lav afgiftsbetaling som overhovedet muligt. Men det er ikke det, der er kendetegnende for denne afgift. Her er der, som det meget ærligt blev sagt af SF's ordfører, også tale om et hensyn til statsfinanserne: man skal have 100 mio. kr. mere i kassen.

På Dansk Folkepartis vegne vil jeg sige, at der skal fokuseres mere på miljø end på afgifter, når vi snakker miljøafgifter, og derfor er det afgørende for os, at der er fokuseret på miljøet. Jeg skal anerkende, at det er der også i lovforslaget, for det miljøbaserede indeks er et udmærket princip, som vi også anerkender, og vi vil gerne tage del i diskussionen om udformningen af det. Men vi mener ikke, at arbejdet er gjort færdigt med dette lovforslag. Vi mener, at det skal forbedres på afgørende punkter og i højere grad basere sig på et miljøsigte end på et afgiftshensyn.

Der er nogle ting i lovforslaget, som det ikke er svært at have sympati for; sammenlægningen af forskellige afgifter i samme lov er fornuftig og o.k., og at bagatelgrænsen hæves, er også en nødvendighed, som følger af forslaget selv. Det, vi kunne ønske, og som den konservative ordfører også var inde på, er, at man ville overveje at hæve bagatelgrænsen yderligere.

Endelig skal jeg sige om selve proceduren, at vi også er lidt optaget af den. Jeg var med i arbejdet i Helsingør for et par år tilbage, da vi diskuterede lovqualität, og jeg tror egentlig, at skatteministeren også deltog. Her brugte vi faktisk

rimeligt megen tid på at diskutere testpaneler og høringer, og vi var enige om, sådan som jeg forstod det, at skulle man sikre en ordentlig lovkvalitet, skulle man gøre brug af høringer og testpaneler i et helt andet omfang end det, der kendetegner dette lovforslag.

Testpaneler har man fuldstændig undladt at bruge, og med hensyn til høringer har høringsfristen været ganske, ganske kort. At man forlader sig på, at der kan komme noget under Folkeetingets behandling, er jo fint nok, men det var bare ikke det, der var udgangspunktet, da vi diskuterede spørgsmålet under konferencen i Helsingør, og derfor synes jeg, der er noget her, der halter. Skatteministeren burde også indrømme det, når han redegør for sagen senere, og så må vi prøve at tage højde for det i den videre behandling af forslaget.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at der var tvivl om den bemærkning, jeg havde om om-lægninger af skatter. Nu kan sandheden jo være ilde hørt, og fakta kan gribe forstyrrende ind i ens tankegang, det må jeg erkende, men fakta er, at skattetrykket har ligget fuldstændig fast på 27 pct. af bruttonationalproduktet fra 1994 til 2000. Provenuet er bare kommet ind på forskellig vis, nemlig ved øgede grønne afgifter og lempelser af indkomstskatterne. Jeg kan godt forstå, at det griber ind i hr. Kristian Thulesen Dahls tanke-sæt, men det er fakta.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er jo normalt en grund til, at man har behov for at hæve stemmen.

Jeg synes, Jyllands-Postens erhvervsmagasin i går gav en glimrende oversigt over de samlede skatter og afgifter i Danmark. Der var en glimrende oversigt over skattetrykket målt i forhold til bruttonationalproduktet fra 1990 til 1999, og det kunne være, fru Sandy Brinck også skulle gøre sig den ulejlighed at læse erhvervsmagasinet i Jyllands-Posten fra i går.

Så vil jeg meget gerne spørge fru Sandy Brinck, hvad der er forkert i de beregninger, der er foretaget her, og bede fru Sandy Brinck konkret bekræfte, at med hensyn til næste år opererer regeringen ikke med, at de øgede afgifter, regeringen får gennemført som følge af finanslovsforliget for næste år, kompenseres gennem ned-sættelse af personskatten. Kan vi ikke få en be-

kræftelse på det? Det var sådan set det, jeg forholdt mig til.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg må sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg forholder mig til de faktuelle oplysninger, som kommer fra bl.a. Skatteministeriet, og ikke til en eller anden journalist, men jeg skal da gerne læse artiklen, hvis det kan glæde hr. Kristian Thulesen Dahl. Men jeg synes, vores fælles grundlag må være de institutioner, som vi rent faktisk sætter til at udmønte tingene, og som rent faktisk også har det faglige grundlag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forventer naturligvis ikke, at fru Sandy Brinck kan svare, når hun ikke har læst artiklen i Jyllands-Postens erhvervsmagasin i går, men jeg havde også et konkret spørgsmål vedrørende næste år.

Fru Sandy Brinck sagde i sin ordførertale – det går jeg ikke ud fra den socialdemokratiske ordfører nu vil anfægte – at man havde den bestræbelse fra regeringens side, at man indførte afgifter for at kunne lempe personbeskatningen. Men vi har hr. Aage Frandsens ord for, at her har vi at gøre med et forslag, der ikke bare er miljørelateret, men også beregnet på at få penge i kassen. Ergo har vi at gøre med et forslag, som efter fru Sandy Brincks mening må være af den kategori, hvor provenuet i hvert fald delvis skal bruges til at nedbringe personskatterne, og så spørger jeg fru Sandy Brinck: Skal de afgifter, man indfører næste år med bl.a. dette forslag, bruges til at nedsætte personbeskatningen? Det skal de ikke, sådan som jeg ser det, og det er bare ærlighed, hvis fru Sandy Brinck erkender det i stedet for at give indtryk af i sin ordførertale, at det skal provenuet bruges til, for det skal det ikke.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Som en konsekvens af pinsepakken kommer der til næste år en lempelse af bundskatten på 0,75 pct., og det er dog noget.

Men hvorfor forholder hr. Kristian Thulesen Dahl sig ikke til f.eks. det miljøpolitiske? Har Dansk Folkeparti nogle ønsker med hensyn til det miljøpolitiske? Det er jo nemt nok at stå og råbe op og stampe i gulvet, men her har vi fak-

tisk en skatteomlægning, som viser sin effektivitet, også på det miljømæssige område. Der har været et højt ambitionsniveau, men Dansk Folkeparti har intet, intet vist, og det kunne være rart, hvis vi kunne få et bud i dag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det gjorde jeg faktisk i min ordførertale. Men jeg forholdt mig også til noget helt konkret, som fru Sandy Brinck tog op, nemlig at man vil bruge det øgede afgiftsprovener til nedsættelse af personskatten, og så spurgte jeg bare helt konkret og stilfærdigt fru Sandy Brinck som socialdemokratisk ordfører, om hun ville dokumentere sit eget udsagn.

Jeg kan forstå på de svar, vi nu har fået heroppefra, at det kan fru Sandy Brinck ikke, og det forstår jeg da godt. At henvise til pinsepakkens konsekvenser, som er ædt op af stigende personskatter i amter og kommuner, er jo noget af en bortforklaring på det direkte spørgsmål, om fru Sandy Brinck kan dokumentere sit eget udsagn om, at de øgede afgifter – der er tale om 100 mio. kr. i dette lovforslag – bliver brugt til at nedsætte personbeskatningen. Men jeg forstår godt, at fru Sandy Brinck ikke kan dokumentere det, for selvfølgelig bliver proveneret ikke brugt til det. Det samlede provener af disse afgifter går ind i statskassen, samtidig med at man fastfryser danskernes personfradrag med den konsekvens, at man haler 1,9 mia. kr. ekstra hjem på personbeskatningen næste år.

Formanden:

Fru Sonja Albrink som ordfører.

Sonja Albrink (CD):

Med dette forslag ønsker regeringen at indføre nye miljøbaserede afgiftssatser for den vægtbaserede emballageafgift, og formålet hermed er efter lovforslagets ordlyd i endnu højere grad at forstærke incitamentet til at anvende de mest miljøvenlige emballagematerialer til fordel for de mere miljøbelastende og derigennem endvidere reducere den samlede mængde affald.

Hele proceduren ved tilblivelsen af lovforslaget og selve udarbejdelsen af miljøindekset forekommer lidt ustruktureret. Høringsfristen har været utrolig kort og er i øvrigt afsluttet før udløbet af høringsfristen for det bagvedliggende miljøoplæg, og for os at se vidner dette enten om mangel på dialog mellem Skatteministeriet og Miljøministeriet, eller også om, at regeringen i

bund og grund er ret ligeglad med den dialog, den fører med erhvervslivet. Det er i hvert fald noget i den retning, hørings svarene har givet anledning til at tro.

I CD er vi altså noget bekymrede over de afgivne hørings svar, som i stor udstrækning udtrykker skepsis over for lovforslaget. Naturligvis er også vi klar over, at forslag, som forudsætter omlægning og omstrukturering, altid vil møde en vis modstand, men i hørings svarene påpeges problemerne altså ret massivt; jeg tror faktisk, at der kun er ét hørings svar, der ikke kommer ind på det. At lovforslaget vil medføre nye administrative byrder er også noget, der bliver påpeget, regeringens kalkulationer af virksomhedernes omstillingsproces er stærkt underdrevet, og det er tvivlsomt, om der overhovedet er belæg for de værdier, man giver de enkelte emballagematerialer. Det er også et problem, at virksomhederne reelt ikke får mulighed for at ændre adfærd med hensyn til de varer, som forhandles det næste halvandet års tid; ikrafttrædelsestidspunktet er med andre ord sat for tidligt.

Vi synes i hvert fald, det er nogle af de ting, der bør mane til en vis forsigtighed og omtanke, før man vedtager dette lovforslag. Vi er i CD enige i målsætningen med lovforslaget, men vi er som sagt lidt usikre på, om det har den reelle virkning. Det er også noget, vi skal have kigget på under den kommende udvalgsbehandling.

Når miljøministeren offentligt har lagt vægt på samarbejdet med branchen, mener vi også, det er vigtigt, at man tilkendegiver, at der er en reel vilje til at lytte til de indsigelser, der har været. Vi synes derfor i CD, at det er meget vigtigt, at vi får afklaret realiteterne i disse indsigelser under udvalgsbehandlingen, så der – ligesom tilfældet var med det andet lovforslag, CD var med i for et par år siden – faktisk ikke kommer nogen indsigelser, efter at lovforslaget er blevet vedtaget.

Vibeke Peschardt (RV):

Det var jo rart at høre, at fru Sonja Albrink ikke er helt afvisende over for hele lovforslaget, og jeg er da også bekendt med, at CD har arbejdet aktivt med noget af det, som også indgår i dette forslag, nemlig finansloven, hvor man jo også – på visse områder i hvert fald – har fået indflydelse, og det synes vi er positivt.

Lovforslaget handler jo, som mange har været inde på, om at indføre miljøbaserede afgiftssatser for den vægtbaserede emballageafgift, og til

det må vi sige, at vi synes, at det er en vældig god idé. Det betyder nemlig, at de mest forurenende materialer bliver de dyreste af bruge, og det falder jo fint i tråd med, at man kan prøve at undgå at bruge dem og dermed slippe for afgiften.

Jeg synes, man når nogle fine miljømål med dette forslag; f.eks. kan det på pvc-området i en vis udstrækning siges, at pvc vil blive erstattet af mindre forurenende materialer, og det er jo godt. At pvc-folier, som bliver brugt til fødevarer, bliver dyrere at bruge, synes vi også er positivt. Vi ved jo, at der simpelt hen vandrer ftalater eller blodgørere over i maden, og vi ved også, at de er ganske skadelige.

Flere har været inde på, at forslaget er en udmøntning af finansloven, og det er jo også rigtigt. En finanslov skal altså finansieres, og derfor kan det ikke undre, at højresiden af salen, som ikke har fået indflydelse på finansloven, ikke er med her. Men vi er med, og vi vil selvfølgelig også se positivt på forslaget i udvalget.

Frank Aaen (EL):

Oprindelsen til dette lovforslag er jo, som andre også har været inde på, en af de love, der vil blive meget kendt som noget kludder, der ikke virkede, og som også gjorde, at Folketinget i et vist omfang blev til grin. Vi stemte imod de lovforslag dengang, men nu får tingene en drejning, hvor det miljømæssige og i det hele taget hele logikken i lovforslaget er meget mere på plads, og derfor vil vi støtte lovforslaget, som det foreligger.

Der er lidt principiel diskussion om miljøafgifter og miljø. Ingen skal være i tvivl om, at de steder, hvor det er muligt at forbyde sig ud af problemet, fordi man siger, at noget er til skade for miljøet, dér skal man selvfølgelig så vidt muligt bruge den model.

Nogle gange kan man ikke gøre det, enten fordi der ikke er parathed til det i befolkningen, eller fordi EU siger, at man ikke må; så er en afgift faktisk et ganske udmærket instrument til at nedbringe anvendelsen af det pågældende materiale som et skridt på vejen til at kunne få det pågældende materiale helt udfaset.

Endelig synes jeg også, man kan sige, at det at blande de to formål ofte er meget veldædigt. Det ene er at få finansieret velfærden, og det andet er at få mindsket brugen af det, der er mest til skade for miljøet. Det bruger vi jo på området. Lad os bare tage et eksempel: benzinafgiften. Altså der er jo ikke nogen, der forestiller sig, at

man skal gå imod benzinafgift, fordi det ikke får benzinforsbruget til at gå i nul. Her bruger vi altså det instrument, der hedder, at vi prøver at dæmpe benzinforsbruget lidt, for det er godt for miljøet, og samtidig er det en meget vigtig bidragyder til at kunne finansiere velfærden.

Jeg mener, at der er mange udmærkede begrundelser, som nogle gange bruges lidt forskelligt, men hvor jeg ikke mener, at man af principielle grunde skal sige, at det kun er det ene argument, der duer, eller at det kun er det andet argument, der duer. Man kan sagtens tjene flere formål på samme tid, og her tjener det jo altså det formål dels at få nogle penge til at finansiere velfærd, dels at vi får øget opmærksomheden på, at man i mindre grad skal bruge de stoffer og materialer, der er mest til skade for miljøet. Begge formål er udmærkede, og vi støtter lovforslaget.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Rent principielt mener vi i Kristeligt Folkeparti, at det er rigtigere med miljøafgifter end skat på arbejde. Men når man indfører miljøafgifter, bør man jo også sikre sig, at man har forberedt det ordentligt. Og det, der foreligger her, det såkaldte miljøindeks ved hjælp af Live Cycle Assessment, er vi positive over for, men vi synes ikke, at forberedelsen er sket tilstrækkelig kvalificeret.

Man har et princip, den vægtbaserede afgift, og så vil man ændre her, uden at man har fået forberedt det ordentligt. Flere har redegjort for den utilfredsstillende procedure. Det smager for meget af, at man har brug for nogle penge i kassen, og så skal det lynhurtigt køres igennem, så det passer med terminen for finanslovforhandlingerne.

Det synes jeg er at lægge lidt gift for en rigtig ændring. Havde man derimod givet sig den nødvendige tid, så måske også erhvervslivet var blevet forberedt ordentligt på omstillingen, havde situationen ligget anderledes.

Endelig vil jeg gøre opmærksom på, at der i Miljø- og Planlægningsudvalget var en forhandling om indførelse af tilbagetagningsordninger for brugte emballager for producenter, forhandlere og importører. Her var klart en miljøopgøvelse, som blev drøftet sidste samling. Det havde været rigtigere, mener vi, at begynde dér.

Så når vi har mange kritiske spørgsmål til det her lovforslag, er det ikke selve intentionen, men det er hele det dér håndværksmæssige, som vi er kritiske over for; hvor man mere kom-

mer med en afgift, frem for at man for alvor lægger vægt på miljøvinklen.

Kim Behnke (FRI):

Det område, vi her beskæftiger os med, er mildest talt et område, som har været håndteret med næsten al den kluntethed og uklogskab, man kan opdrive i et politisk system.

Først indførte Folketinget i huj og hast en emballageafgift, der var baseret på, hvilken form emballagen havde. Det udløste jo fuldstændig kaos, når en virksomhed med divisioner flere steder i landet fik den godkendt hos Told og Skat ét sted, men ikke godkendt et andet sted.

Da det cirkus havde stået på i et stykke tid og virksomhederne havde tabt millioner af kroner både på at produktudvikle nye former og på at omstille maskiner osv., så indså man langt inde i regeringen og i Skatteministeriet, at det her gik vist ikke.

Så fandt man jo ud af, man bare skulle lave emballageafgiften, så den var vægtbaseret. Blevares, det var da lidt mere logisk. Så gik man over til den vægtbaserede emballage. Igen måtte virksomhederne bruge millioner af kroner på at omstille, finde nye maskiner, nye fremstillingsmetoder osv. Og der har vi så fået et regime, som vi kender i dag, som langt fra er tilfredsstillende. For når man skal betale en vægtbaseret emballageafgift, så gør virksomhederne jo alt, hvad de kan, for at minimere emballageforbruget; og det siger man jo ud fra en miljøbetragtning er det vigtige.

Men man glemmer bare, at emballagen som oftest, for ikke at sige altid, er det sekundære. Det primære er jo indholdet. Lad mig tage noget, som ministeren måske selv kan forstå: en dunk yoghurt. Vi er vel enige om, at yoghurten er det primære, og emballagen er det sekundære. Men konsekvensen af det emballageafgiftssystemregime, vi har i dag, er, at man vælger emballageformer, som gør, at mellem 10 pct. og 15 pct. af yoghurten slet ikke kan komme ud af emballagen. Det vil sige, at vi rent samfundsøkonomisk opnår et ressourcespild, som jo i den sidste ende også har en miljøbelastning.

Hvad angår de små yoghurtbægre, er man befyndt at gøre den folie, der er ovenpå, tyndere for at spare på emballageafgiften med det resultat, at når man prøver at åbne et yoghurtbægre, går det i stykker. Transportemballage er så dårlige, at når varerne kommer ud i butikkerne, er der mellem 15 pct. og 18 pct. af varerne, der er så beskadigede, at de skal destrueres.

Det er da ikke hensigtsmæssigt, at vi har en adfærdsregulering som følge af emballageafgiften, der udløser sådan nogle bivirkninger, og som rent faktisk samfundsøkonomisk og ressourcemæssigt har det direkte modsatte formål af det, man politisk siger man vil opnå.

Så har man lavet det sådan, at hvis man til at servere pølser på køber en rund tallerken, så regner man med, at det er det, private køber. Så det er der afgift på. Hvis man derimod har en firkantet paptallerken til at servere pølser på, så regner man med, at den kun bliver brugt erhvervsmæssigt.

Jeg skal hilse og sige, at både i Føtex og i Bilka kan man købe både runde og firkantede paptallerkener, og at de firkantede er meget billigere. Hvad er løsningen så på det? Jo, nu laver man det sådan, at selv ved erhvervsmæssig anvendelse af emballagerne, hvor man ikke længere skal diskutere, om de er runde eller firkantede, skal der afgift på hele molevitten.

Efter vores opfattelse har regeringen og ministeren og det røde marxistiske flertal bagved ét stort forklaringsproblem, for nu skal vi skifte til et tredje regime, nemlig hvor det er livscyklusundersøgelser, der skal afgøre afgiftens størrelse.

Se, hvis man ville miljøet det godt, så var det det, man skulle have startet med. Men det her handler ikke om miljø. Det her handler om, at man hele tiden udtænker metoder til at skrabe penge i statskassen. Man er fuldstændig ligeglad med miljøet, for hvis man var bekymret for miljøet, lavede man et afgiftregime, som fremmede brugen af f.eks. komposterbare emballager, så de var afgiftsfri, for de er jo ud fra en miljøbetragtning noget af det bedste, man kan forestille sig.

Men nej, nej, det går jo ikke, for det giver ingen penge i statskassen. Tænk, hvis virksomhederne skiftede til komposterbare emballager. Resultatet er, at Danmark er et uland, hvad angår udviklingen af komposterbare emballager. Der foregår en udvikling i andre lande, som vi er meget langt bagefter, for det kan ikke betale sig at lave komposterbare emballager i Danmark, for man får ikke den miljøgevinst tilgode-skrevet, der rent faktisk er.

Derfor er der én eneste ting at sige til det her lovforslag, og det er: Nej, nej og nej og om igen. Vi skal have et system, der fungerer, et system, der ikke animerer virksomhederne til at lave emballagerne så dårlige, at varerne går i stykker. Vi skal have et system, der animerer til at bruge

de miljømæssigt mest fornuftige emballager, og det er f.eks. komposterbare emballager. Og så skal vi have et system, hvor adfærdsændringen i den positive retning også giver en provenufofordel for virksomhederne.

De tre betingelser er ikke opfyldt i det her lovforslag, og derfor indstiller vi det – måske ikke overraskende – til forkastelse.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Der er mange af ordførerne, der har gjort sig meget umage med at prøve at forklare, at de også gerne vil tage hensyn til miljøet, bare ikke lige på den her måde, sådan at man kunne finde begrundelser for at stemme imod.

Nogle har endda sat spørgsmålstegn ved, om det her var et rent spørgsmål om at få flere penge i kassen. Jeg vil sige, at hvis det var det, så var det dog en ualmindelig besværlig måde at gøre det på.

Hvorfor skulle vi så, som fru Eva Møller sagde, ikke bare forhøje den eksisterende afgift? Det skulle vi ikke, fordi jeg på regeringens vegne for to år siden lovede, at regeringen ville sætte et arbejde i gang, som selvfølgelig på det her område har sin kerne i Miljøministeriet, for at imødekomme den kritik, der fra begge sider i Folketingssalen var af den emballageafgift, vi vedtog i sin tid, for at få miljøelementet til at vægte langt tungere.

Derfor var der et ønske – som jeg oplevede det – bredt i Folketinget om, at vi satte et arbejde i gang, hvor vi kunne gå langt stærkere ind og ikke kun lavede en afgift, der gav incitament til at begrænse mængden af emballage, men også kunne rumme elementer til at vælge den emballage, som skader miljøet mindst.

Altså det, der ligger i det her forslag, er, ud over at vi selvfølgelig har et incitament til at begrænse mængden af emballage – jeg tror, de fleste, der kommer hjem fra en dags indkøb, godt kan se, at det kan der være visse fornuftige incitament til og behov for; ofte er det sådan, at når man har fået taget emballagen af det, man kommer hjem med i indkøbskurven, så står man tilbage med en tredjedel af det, man troede, man slæbte hjem – at der her også er et incitament til at vælge over på den emballagetype, som skader miljøet mindst.

Og der er det selvfølgelig rigtigt, som nogle ordførere har sagt, at det er jo ikke sådan, at ethvert produkt kan bruges frit imellem alle de former for emballage, der er. Men der er stort set substitution i forhold til alle typer. Nogle har en

enkelt, man kan flytte over på, og andre kan flytte og vælge inden for et bredere felt.

Så derfor er det her faktisk et historisk forslag. Vi går foran. Jeg ved godt, at der er nogle, der mener, at man skal gå i andres fodspor. Men de, der vil gå i andres fodspor, har altså meget svært ved at komme foran, og vi har en ambition – jeg troede, der var en større del af Folketinget, der havde den ambition, end det er fremgået her ved førstebehandling – om at prøve at sætte kræfter ind på at udvikle, så vi kan gå i front på miljøområdet, så vi ikke kun lærer, det gør vi også, men så vi ikke kun lærer af det, andre lande gør, men sådan at vi også på nogle områder kan være i front, og at andre kan lære af det, vi gør.

Og der må vi så bryde sammen og tilstå, at det ikke er sådan, at det her er den endelige løsning med den viden, man måske vil have om 10 eller 15 eller 20 år, men hvis man venter, indtil man ved alt om alting, så vil jeg godt sige, at så havde vi end ikke startet en ordentlig miljøpolitik den dag i dag.

Der er for mange ubekendte, det er jeg da helt enig i, men vi tager et meget vigtigt skridt med baggrund i den forskning, den udvikling og den viden, vi har på nuværende tidspunkt, til at få lavet noget, som er banebrydende. Jeg synes ikke, det er for stort at bruge ordet historisk, hvor vi går foran, men hvor vi selvfølgelig også må erkende, at vi kan få yderligere viden, at vi skal fortsætte forskningen, at vi skal fortsætte med at udvikle på hele det her felt, sådan at vi kan blive endnu bedre.

Derfor vil jeg heller ikke love, at det her er den sidste ændring i emballageafgiftsloven, vi kommer til at se. For i takt med at vi får bedre, større, ny viden, så mener jeg, at vi også skal nyttiggøre den større, nye og bedre viden til at sikre, at vi gavner miljøet mest muligt. Så det her er et forslag, som bestemt rummer stærke miljøsignaler.

Når så hr. Thulesen Dahl spørger: Jamen hvad så med det dér med pengene? Jo, men jeg har haft lidt svært ved at forstå i mange af de diskussioner, vi har haft omkring grønne afgifter, at det, at man kan gavne to formål på samme tid i stedet for kun at gavne ét formål, skulle være et problem. Her får vi både et stærkere miljøincitament, og vi får også ikke et særlig stort, men vi får også et lille bidrag til at få den finanslov for næste år, som vi skal have vedtaget, til at hænge sammen med et, i den sammenhæng, mindre beløb.

Og jeg ved godt, at der er partier i denne sal, som hver gang er med på at øge enhver udgift, bruge enhver krone, man kan få øje på, og også dem, man ikke kan få øje på, men som man ikke vil være med til at finansiere. Her skal jeg da takke for, at der er et flertal i det her Folketing, som er parat til at føre den ansvarlige politik, som man var parat til at rose regeringen for, dengang vi havde euroafstemningen, hvad enten man anbefalede et ja eller et nej.

Det er utroligt med alle dem, der førte valgkamp, som sagde: Jamen hvorfor skal vi da være med i den dér euro, når vi jo har sådan en god, sund økonomisk politik? Hvor er farerne henne? De, der gik rundt og roste, er, hver gang man skal sørge for, at økonomien er i orden, at kassen stemmer, når vi kommer til aften og tæller den op, med til at forhindre, at det kan lade sig gøre.

Men jeg er glad for, at der er et flertal i det her Folketing, og som vanlig må vi konstatere, i hvert fald når det er på det her område, at flertallet findes til venstre og bestemt ikke til højre.

Så var en række af ordførerne inde på proceduren omkring det her, og jeg skal da gerne erkende, at jeg også gerne havde set, der havde været mere tid, men jeg synes, at kritikken i den unuancerede form, som den er blevet fremsat, ikke er rimelig. Det, der jo er det centrale i det her lovforslag, det, der er det nye, er det miljøbaserede indeks, som blev sendt ud til en bred kreds i erhvervslivet i begyndelsen af august, hvor man havde mere end en måned.

Efterfølgende kommer så selve lovforslaget, hvor vi kan sige, at det centrale stadig væk er miljøindekset. Det er jo heller ikke sådan, at fordi lovforslaget nu er til første behandling i Folketinget, er de, der måtte have synspunkter, ikke meget velkomne til at komme med dem.

Jeg vil da godt indrømme, at det, der har været en af besværlighederne, er, at der jo ikke har været mange ideer fra dem, der har kritiseret, til, hvad der så skulle sættes i stedet. Vi har fra både Skatteministeriets og Miljøministeriets side været meget åbne: Hvad er det så man gerne vil? Vi vil gerne lytte. Hvad er det, man vil sætte i stedet for? Der har vi indtil dette øjeblik ikke fået megen hjælp.

Hvis vi kan opleve det, vi oplevede, dengang vi havde den vægtbaserede afgift, at man fra erhvervsside sætter sig ned og når frem til en løsning, der viser, hvordan man kan afbalancere det her på en bedre måde, så vil vi, hvis det vel at mærke er sagligt funderet, tage imod dem lige

så venligt, som vi gjorde sidste gang, hvor de fik afgørende indflydelse på, hvordan det konkret kom til at se ud.

Men virkeligheden er vel her, som vi har oplevet ikke så sjældent i andre sammenhænge, at der er ganske store konflikter inden for erhvervslivet, alt efter om man nu bruger den ene eller den anden form for emballage, med hensyn til, hvordan man gerne så, at det skulle indrettes.

Derfor må jeg sige til fru Sonja Albrink, der sagde, at vi skulle fortsætte det her, indtil der ikke var flere indsigelser, at der inden for dansk erhvervsliv jo er masser af modstående interesser på det her felt. Selv om jeg gerne vil dele ambitionen, så tror jeg måske, at ambitionen om, at alle skal være meget glade og der ingen indsigelser vil stå tilbage, godt kan blive en vanskelig ambition, for de, der bliver glade, vil have nogle andre, der bliver mindre glade, for også inden for dansk erhvervsliv er der meget forskellige interesser på det her felt, og det kan være svært at få dem til at mødes.

Men jeg synes i hvert fald, vi skal være lydøre i den udstrækning, der kommer saglige bemærkninger og muligheder for at give sagligt input, så vi kan lade os påvirke i den udstrækning, det er velfunderet.

Fru Eva Møller spurgte, om ikke vi kunne forhøje bagatelgrænsen fra 5.000 kr. til 10.000 kr. Vi fordobler den fra 2.500 kr. til 5.000 kr., og det er såmænd ikke så meget provenuovervejelser, der ligger bag det. Det er mere den dér med, at hvis man er én krone over en bagatelgrænse, så tæller den fuldt ud, og hvis man er én krone under, så slipper man helt. Altså der er nogle balancer dér, der er lidt svære.

Jeg vil gerne lytte til argumenter, men vi har ment, at vi forsvarligt kunne fordoble den fra 2.500 kr. til 5.000 kr., men jeg vil nok også være betænkelig ved at få den en hel masse op, fordi den ene krone så udløser hele beløbet. Det er den balanceovervejelse, som jeg synes vi skal gøre i fællesskab.

Og så skal jeg da gøre opmærksom på over for dem, der siger, at det her sker sådan lidt over hals og hoved, at netop af hensyn til, at dem, vi henvender os til, kan få en rimelig tid til også at lave det praktiske, administrative arbejde, der skal gøres, har lovforslaget først virkning fra den 1. april 2001.

Endelig skal jeg som en serviceoplysning, hvis det er forbigået Folketingets opmærksomhed eller enkeltes opmærksomhed, sige, at en

del af finanslovaftalen er, at der kommer et ændringsforslag, som betyder, at afgiften på engangsemballage i 2001 kommer til at yde et ekstrabidrag på 40 mio. kr. Det synes jeg bør nævnes her under førstebehandlingen, hvis nogle skulle have overset det.

Jeg takker det flertal, som har taget venligt imod lovforslaget.

Jeg skal opfordre det mindretal, som måtte have miljøincitamenter, til sammen med os andre at prøve at vurdere, om man skal stille så stærke krav, at man aldrig kan tage et skridt i den rigtige retning. Eller er det bare, fordi man ikke vil være med til at betale regningen for de udgifter, man bestiller? Det er jeg en gang imellem i tvivl om. Men tak til flertallet.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FR):

Jeg sad og blev helt rørt, da jeg hørte ministeren fortælle om, når man kommer hjem fra supermarkedet med al den her emballage. Nu er det ikke os alle sammen, der har en ministerbil. Vi, der benytter bus og cykel, fordi det er sundt og samfundsfornuftigt, har altså behov for, at tingene er emballerede, sådan at varerne, når vi kommer hjem med dem, ikke er gået i stykker, og derfor er transportemballage altså ikke bare noget, der er unødigt.

Når vi så har pillet transportemballagen af, er spørgsmålet til ministeren: Hvorfor skal den transportemballage så ikke være kompostérbar, sådan at vi i stedet for at smide den i skraldespanden kan smide den i vores kompostbeholder?

Hvis ministeren påstår, det er Danmark, der går foran, og det er nyskabelse, og det er nytænkning osv., vil ministeren så ikke godt fortælle, hvor det så er, de komposterbare emballager er hjemlet i loven?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tager lige ordet for at anerkende, at skatteministeren siger, at det her ikke bare er et miljøforslag, det er også et forslag, der er nødvendigt for at få næste års finanslov til at hænge sammen, simpelt hen for at få det ekstraprovenu ind, der er med til at få finansloven til at hænge sammen.

Og så vil jeg bare sige, at for Dansk Folkeparti er det altså ikke sådan, at man kun kan føre en økonomisk ansvarlig politik, hvis man hæver skatter og afgifter. Vi har fuld forståelse for, at når man finder nye udgifter, så skal man også

finde indtægter eller – og det er så et ukendt ord for skatteministeren – besparelser.

Vi føler faktisk, man ved en langt strengere prioritering af de offentlige udgifter sagtens kan føre en sund, økonomisk ansvarlig politik uden automatisk at skulle hæve skatter og afgifter, hver eneste gang man finder en ny udgift, som skatteministeren er talsmand for.

(Kort bemærkning).

Mariann Fischer Boel (V):

Skatteministeren finder de store ord frem i dag: et historisk forslag. Ja, det kan godt være, men jeg vil godt garantere skatteministeren, at det ikke vil gå over i historien, for det her forslag, og det var skatteministeren også i en vis udstrækning inde på, vil ikke leve ret længe, for enten vil det blive overhalet af virkeligheden, eller også er man blevet meget, meget klogere, så man finder på noget, der kan anvendes i praksis i større udstrækning end det, man er kommet frem til.

Men jeg vil godt spørge skatteministeren: Hvorfor har man fra Miljøstyrelsens side ikke været villig til at inddrage eksterne specialister til at vurdere det udspil, som Miljøstyrelsen er kommet med? Hvorfor har der ikke været mulighed for eller tid til at sende forslaget ud til høring i testpanelet? Hvorfor skulle det gå så stærkt? Var det, fordi der skulle 100 mio. kr. på bordet med det her forslag?

Og så bliver jeg nødt til at rette skatteministeren. Skatteministeren kom til at sige, at lovforslaget fra Skatteministeriet blev udsendt efterfølgende, altså efter høringsfristen på Miljøstyrelsens udspil. Det er ikke korrekt. Lovforslaget fra skatteministeren kom ud, inden høringsfristen på Miljøstyrelsens vurdering om et nyt indeks var afsluttet.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg bemærkede, at skatteministeren sagde, det var en historisk dag, et historisk forslag. Nu kan man jo diskutere, hvad det kunne betyde.

Jeg ville da være glad, hvis det skulle betyde, at vi nu for anden gang så et forslag til emballage, som måtte ændres totalt, fordi det ikke helt virkede, som man ønskede. Dette siger jeg, fordi ministeren jo gav tilsagn om, at man meget gerne ville indgå i et tæt samarbejde med industrien og de berørte parter om, hvordan forslaget skulle udformes, nøjagtig ligesom man gjorde sidste gang.

Det forslag vil jeg da gerne på parternes vegne takke for, og jeg skal gøre ministeren opmærksom på, at oprindeligt lovede man ved de første forhandlinger med brancheorganisationerne, at der kunne komme et forslag om miljøindeks i marts måned. Det blev faktisk udsendt i august, som ministeren selv sagde, fordi det jo viste sig at være svært at udarbejde det, og så mente man altså alligevel, at industrien skulle kunne overskue det og skulle kunne kommentere det frem til september måned. Det er dér, jeg mener, at kæden hopper af, at der er noget, der ikke går så godt.

Jeg vil også gerne takke for ministerens tilsagn om, at vi kan se på bagatelgrænsen. Det vil vi vende tilbage til under udvalgsarbejdet.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Det er ikke sikkert, hr. Kim Behnke nogen sinde finder ud af det, men ministerbiler er altså til hvervsmæssig brug, om jeg så må sige, og ikke til private indkøb, så jeg har også en cykel, og hvis det er sådan, at jeg skal bruge bil til indkøb, så bruger jeg min egen derhjemme. Så det synes jeg var en helt igennem utidig bemærkning, som jeg synes hr. Kim Behnke skulle have holdt for sig selv.

I forhold til kompostérbar emballage: Jamen det er jo en stor fordel, at det ikke, som tilfældet er i dag eksempelvis omkring engangsemballage, er en værdiafgift. Jeg har haft en brevveksling med Roskilde Festivalen, der har haft det problem, at den kompostérbare engangsemballage faktisk var dyrere, og derfor fik den også en uforholdsmæssigt høj afgift.

Med den omlægning, vi laver på engangsemballagen, og den omlægning, vi har lavet på det andet, får vi nu en afgift, der ikke bliver højere i forhold til det, der er den miljømæssigt rigtige at benytte. Så der kommer faktisk et ganske fornuftigt skift. Så også af den grund ville hr. Kim Behnke og andre kunne stemme for, hvis det var sådan, at de indvendinger, man kommer med, er søgende for at sikre, at det har et indhold, som man gerne vil stemme for, men da man hele tiden leder efter begrundelser for at stemme imod og ikke for at stemme for, så kan det jo selvfølgelig godt blive svært.

Så siger hr. Thulesen Dahl, at det jo ikke er sådan, at enhver udgift behøver at blive klaret over nye skatter, og det er jeg selvfølgelig enig i. Jeg lytter altid gerne til, om der er nogen, der har udgifter, vi kan erstatte med nogle andre. Hvis man kan spare ét sted og bruge et andet

sted, så synes jeg også, at det kan være en ganske fin metode, men det er også dér de politiske uenigheder, forskelligheder, opstår.

Dansk Folkeparti mener eksempelvis, hvis man læser Dansk Folkepartis program, at det dér med at blive arbejdsløs er en helt privat sag, som man helt privat selv må forsikre sig imod med den konsekvens, at de, der har den store risiko for at blive arbejdsløse, som også typisk er dem, der har de lavere indkomster, får nogle ekstremt høje kontingenter, og mange ville slet ikke have råd til at forsikre sig imod arbejdsløshed.

Det er et svar, som Dansk Folkeparti giver, som det er fair nok at Dansk Folkeparti giver. Jeg er bare lodret og drønende uenig i, at det er en anstændig måde at finansiere ting på, så derfor er det da rigtigt, at der er forskellige muligheder, og de forskellige partier har forskellige steder, hvor man synes, noget er acceptabelt, og andre synes ikke, det er acceptabelt. Og jeg synes ikke, det er acceptabelt eksempelvis at tage en række af de besparelser, som vil efterlade masser af mennesker, som ikke har for meget, i en fuldstændig uacceptabel økonomisk situation, og derfor synes jeg, det her er langt mere acceptabelt.

Så spørger fru Mariann Fischer Boel: Hvorfor skal det gå så stærkt? Det skulle jo bl.a. gå så stærkt, fordi jeg jo havde forpligtet mig til, sidst vi havde den her sag til behandling tilbage i 1998, at sørge for, at der lå et nyt grundlag som det, vi her har, med et miljøbaseret indeks. Og hvis fru Mariann Fischer Boel kigger tilbage, så kan fru Mariann Fischer Boel se, at jeg lovede, at der skulle gerne være en rapport i august måned. Det kom til at knibe; det beklager jeg over for Folketinget.

Hvis det er sådan, at man stiller sig op og lover Folketinget at gøre sig umage med at fremlægge et grundlag på et bestemt tidspunkt, så gør jeg mig i hvert fald umage for, at folk ikke efterfølgende skal kunne kritisere, at man ikke har gjort alt, hvad man kan for at fremskynde sagen, således at selv hvis der kommer en forsinkelse ind, bliver den forsinkelse så begrænset som overhovedet muligt.

Jeg mener faktisk, at det er en forkert kritik også af Miljøministeriet, når man siger, at vi ikke har været parat til at inddrage eksterne. Al den eksterne viden, der har været til rådighed, er mig bekendt blevet benyttet af Miljøministeriet for at få det bedst mulige resultat. Men det er noget, man selvfølgelig er meget velkommen til

at spørge om, og jeg vil med bistand fra Miljøministeriet meget gerne sørge for, at udvalget også får gode svar på den indvending, der er kommet.

Når så fru Mariann Fischer Boel siger, at det er forkert, at lovforslaget blev udsendt efterfølgende, efter at man har haft høring om miljøindekset, så har fru Mariann Fischer Boel ret på den måde, så vidt jeg er orienteret, at man fik en forlængelse af fristen for miljøindekset. Men jeg synes jo, det er lige ved at være på grænsen af det grove, når fru Mariann Fischer Boel fremstiller det, som om det, at man sender et forslag ud til høring, er en fremsættelse af et forslag. Nej, må jeg sige til fru Mariann Fischer Boel, høring af lovforslag er en del af den forberedende proces for at sikre, at de lovforslag, der fremsættes her i Folketinget, har den størst mulige kvalitet. Det er den høring her også, og da det, der var det væsentlige også i lovforslaget, der sendtes ud til høring, var miljøindekset, og da det så i øvrigt kom ind i det samlede lovforslag, var der ikke nogen modstrid dér.

Lad mig sige, at jeg havde gerne set, at vi havde kunnet give længere frister og bedre tid, men der er som så ofte nogle dilemmaer. Et af dilemmaerne var her, at det var lovet Folketinget, at der skulle ligge et resultat. For to år siden blev det lovet, og jeg bestræbte mig på at leve op til det, som Folketinget havde forventet af mig på det her punkt, og jeg glæder mig over, at det nogenlunde lykkedes med det forslag, der er fremsat.

Så er der jo stadig væk åbent og en invitation til dem, der har gode ideer og også saglige indvendinger, om at komme med dem og jo før jo bedre, for det her lovforslag er jo først en realitet, når det er vedtaget af Folketinget ved tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er enig med skatteministeren i, at det ville være helt uholdbart at privatisere dagpengesystemet, hvis det får den konsekvens, at kontingenterne ryger meget mærkbart op for grupper, som i forvejen har det svært i det danske samfund. Bare så det er sagt.

Dernæst vil jeg sige til skatteministeren, at grunden til, at jeg tog ordet efter skatteministerens forrige indlæg, var skatteministerens forsøg på at lave historieforfalskning, nemlig ved at si-

ge, at hvis man går imod de 100 mio. kr. i ekstra provenu til statskassen i det lovforslag, vi nu behandler, så hænger det ikke sammen med det, man sagde i forbindelse med kroneafstemningen, hvor man var glad for, at vi i Danmark havde en økonomisk ansvarlig politik, der gjorde, at vi havde en sund økonomi i Danmark.

Det mener jeg er forkert, for man kan sagtens have en økonomisk ansvarlig politik i det her land uden at hente de her 100 mio. kr. ekstra i kassen. Det kræver selvfølgelig, at man så er indstillet på at finansiere nogle af de ekstraudgifter, man ønsker, med besparelser andre steder, og der er det jo ikke bare kontingentkroner på dagpengeområdet, vi skal diskutere. Der er jo en lang række områder, man kunne tage fat på. Men det har skatteministeren og finansministeren jo ikke ønsket at diskutere med Dansk Folkeparti det her efterår, og det er derfor, at vores kamp for at få en regering, der dog vil snakke med os, er så stor, som den er, frem til det folketingsvalg, der gudskelov skal komme senest i marts 2002.

Formanden:

Nu er det jo altså ikke finansloven, vi diskuterer i dag. Det kommer vi til senere.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg er enig med hr. Thulesen Dahl i, at hvis det var sådan, at de 100 mio. kr., eller hvor meget det bliver til, men i den størrelsesorden, var en undtagelse, hvor Dansk Folkeparti sagde, at det havde de en eller anden speciel begrundelse for ikke at ville medvirke til, så ville det jo ikke med rimelighed kunne skydes Dansk Folkeparti i skoene som noget, der undergravede en sund økonomisk politik.

Men da stort set alt det, vil jeg sige til hr. Thulesen Dahl, der i dag med rette kan give Danmark betegnelsen et sundt økonomisk samfund, er vedtaget på trods af Dansk Folkeparti og med Dansk Folkepartis stemmer imod, så er det, jeg bare gør opmærksom på, at man pynter sig med lånte fjer, for stort set hver gang vi ansvarligt skal sikre finansiering af det gode, vi gør for dem, der har det lidt skidt her i samfundet, så mangler Dansk Folkeparti.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.01

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af mulighederne for opsparing med henblik på etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed.

Af Mariann Fischer Boel (V) og Flemming Hansen (KF) m.fl.

(Fremsat 4/10 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Ole Stavad):

Venstre og Det Konservative Folkeparti har fremsat forslag om at udvide de eksisterende muligheder i etableringskontoordningen for opsparing med henblik på etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed.

De foreslåede ændringer vil ifølge forslaget, som Venstre og Det Konservative Folkeparti har fremsat, fremme etableringen af selvstændig erhvervsvirksomhed, styrke kapitalgrundlaget for iværksættere og give bedre mulighed for, at lønmodtagere i en sen alder etablerer erhvervsvirksomhed.

Jeg kan sige, det er gode formål, som både regeringen og jeg kan støtte. De foreslåede ændringer er bare efter vores opfattelse hverken effektive eller hensigtsmæssige for at nå de pågældende mål. Samtidig er forslaget så problematisk, at jeg allerede nu godt vil sige, at jeg mener,

vi bør lade være med at gennemføre det. Et eksempel på det er den foreslåede lempelse af efterbeskatning af etableringskontomidler, som ikke benyttes til etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed.

Formålet med efterbeskatningen er at neutralisere de skattefordele, en lønmodtager har via fradragsretten for indskuddene på etableringskontoordningen, sådan at ordningen kun anvendes af lønmodtagere, der reelt har et ønske om at etablere en virksomhed. Hvis efterbeskatningen bliver for lempelig, vil etableringskontoordningen ændre karakter fra at være en målrettet opsparingsordning anvendt af iværksættere til en slags pensionsordning eller opsparingsordning med adgang til udskydelse af skat.

Med forslagsstillernes gode intentioner i mente stiller jeg mig derfor også uforstående over for at åbne for udnyttelse af etableringskontoordningen til andre formål end fremme af etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed, navnlig da en gennemførelse af et sådant forslag også indebærer et betydeligt provenutab.

Jeg er dog altid villig til at vurdere, om de gældende regler for efterbeskatning er hensigtsmæssige. Men det ændrer ikke ved mit standpunkt om, at efterbeskatning skal være så tilpas hård, at ordningen kun anvendes af lønmodtagere med reel etableringshensigt.

Så sent som ved finanslovaftalen for 1999 blev etableringskontoordningen efter aftale med bl.a. Venstre og De Konservative, altså de to forslagsstillere, udvidet, eksempelvis blev aldersgrænsen hævet, og indskudsgrænsen sat op fra 50.000 kr. til 100.000 kr., og det undrer mig derfor en smule, at Venstre og Det Konservative Folkeparti uden at skele til aftalen fra 1999 fremsætter forslag om yderligere forhøjelse af indskudsgrænsen fra 25 pct. til 40 pct. Da de gældende regler altid som minimum giver ret til at indskyde op til 100.000 kr. pr. år uafhængig af grænsen på de 25 pct., ja, så har jeg svært ved at se behovet for at hæve grænsen igen allerede her to år efter.

Jeg har også svært ved at se begrundelsen for at give lønmodtagere adgang til at etablere erhvervsvirksomhed i en alder af 65 år og samtidig muliggøre, at indskuddet på en etableringskonto kan ske, indtil vedkommende fylder 70 år. Jeg synes bestemt, det er værd at stræbe efter, at mere modne mennesker kan udnytte oparbejdet erhvervs erfaring, men jeg mener ikke, at det mål nås ved at give adgang til, at folk etablerer virksomhed lige før eller efter pensionsalderen. Ud-